دبیر سندیکای صنعت برق در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی» و با پیش‌بینی ناترازی ۲۵ هزار مگاواتی برای امسال:

ناترازی برق، نتیجه فقدان مرکزیت تصمیم‌گیر است

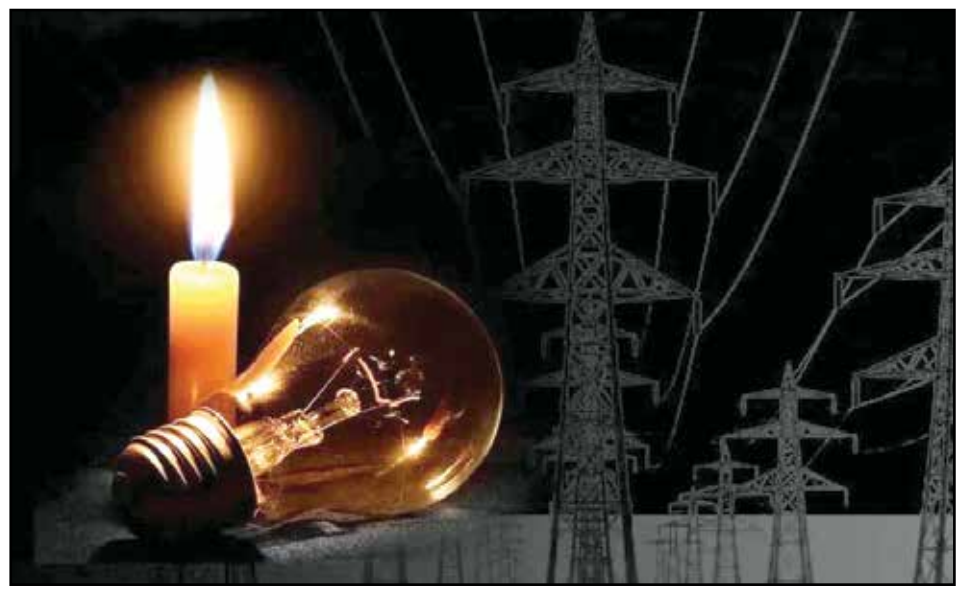

رامتین موثق

در سال گذشته مدام تاکید شد که ناترازی برق به صورتی درآمده است که هم در فصل گرما و هم در فصل سرما شاهد خاموشی‌های خانگی و صنایع هستیم اما به نظر می‌رسد ناترازی برق امسال شدیدتر هم باشد زیرا از بهار شروع شده است.

روز دوشنبه وزیر نیرو از ۲۰ هزار مگاوات ناترازی در سال جدید هشدار داد، اما دیروز معاون اول رئیس جمهور معلوم نیست بر چه مبنایی تاکید کرد که امسال ناترازی برق نخواهیم داشت! اما واقعیت عینی زودتر از همیشه اظهارات محمدرضا عارف را باطل کرد و از یکشنبه برخی مناطق در خاموشی فرو رفتند و شایعه‌ای در خصوص جداول قطع برق خانگی منتشر شد که مدیرعامل توانیر آن را تکذیب کرد اما روز گذشته یک برنامه خاموشی برنامه‌ریزی شده مشترکان در سایت شرکت توزیع برق تهران بزرگ منتشر شد. در این وضعیت، هشدارها درباره بروز ناترازی بی‌سابقه در شبکه برق کشور جدی‌تر از همیشه به گوش می‌رسد.

مصطفی رجبی مشهدی، همچنین عنوان کرده است که هنوز هیچ برنامه‌ای برای محدودیت شهرک‌های صنعتی اعلام نشده و به طور کامل شهرک‌های صنعتی و صنایع متوسط در حال مصرف برق هستند اما خبرهای موثق بیانگر وضعیت دیگری است به صورتی که دبیر انجمن سیمان اعلام کرده که از ۱۶ فروردین ماه محدودیت برق صنایع آغاز شده و به تشدید نگرانی‌ها درباره بروش مشکل و تنش قیمتی در فصل گرم سال دامن زده است. برای بررسی وضعیت ناترازی برق در سال جاری، «توسعه ایرانی» گفت‌وگویی با دبیر سندیکای صنعت برق داشته است که مشروح آن را می‌خوانید.

دبیر سندیکای صنعت برق در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»: جالب اینجاست که امسال نیروگاه‌های آبی را هم نداریم. زیرا در دولت قبل با تصمیمات کلانی که گرفته شد نیروگاه‌های آبی را خرج تولید برق کردند و اکنون آب هم نداریم. پس از آنجایی که ۸ هزار مگاوات کسری ناشی از نبود نیروگاه‌های آبی به ناترازی سال گذشته اضافه می‌شود، انتظار کسری برق امسال ۲۵ هزار مگاوات است

نه تنها مشکل برق داریم که مشکل انرژی هم داریم

دبیر سندیکای صنعت برق در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»، درباره شروع خاموشی‌های ۱۴۰۴ اظهار کرد: صنعت برق ناتراز است و ناترازی آن هم به علت کسری است. کسری داشتن این صنعت هم ناشی از چند عامل است که پایه‌ای‌ترین عامل اقتصادی است.

مهدی مسائلی افزود: اگر برای ناترازی‌ها مربعی را متصور شویم، اضلاع این مربع شامل آب، سوخت، پول و مدیریت است و در این حالت یکی از عوامل موثر بر این یک بخش، وزارت نیرو است. سایر ارگان‌ها مانند بانک مرکزی، وزارت اقتصاد و به ویژه مجلس در این موضوع دخیلند و در یک کلام، ریشه آن فقدان مرکزیت تصمیم‌گیری برای صنعت برق است.

او تصریح کرد که اینها ریشه‌هایی هستند که میوه آن وضعیت موجود امروز است؛ یعنی ما نه تنها امروز مشکل خود برق را داریم که مشکل انرژی هم داریم زیرا سوختی موجود نیست.

این فعال صنعت برق با اشاره به کسری ۱۸ هزار مگاواتی سال گذشته، درباره ناترازی برق امسال توضیح داد: جالب اینجاست که امسال نیروگاه‌های آبی را هم نداریم. حال سوال اینست که چرا این اتفاق افتاده؟ زیرا در دولت قبل با تصمیمات کلانی که گرفته شده نیروگاه‌های آبی را خرج تولید برق کردند و اکنون آب هم نداریم.

به گفته او، از آنجایی که ۸ هزار مگاوات کسری ناشی از نبود نیروگاه‌های آبی به ناترازی سال گذشته اضافه می‌شود، انتظار کسری برق امسال ۲۵ هزار مگاوات است.

نمی‌توانیم برقی را که می‌فروشیم درست اندازه‌گیری کنیم

مسائلی درباره مصرف برق عنوان کرد: وقتی پایین‌دست و حوزه مصرف را بررسی می‌کنیم، حدود ۳۵ درصد برقی که در کشور داریم، در صنایع مصرف می‌شود و ۳ تا ۴ درصد آن هم در بخش خانگی.

او ادامه داد: در حوزه مصرف هم مشکل داریم و علت اینست که هنوز در مسئله مصرف، در واردات تجهیزاتی که به صنایع و خانه‌ها می‌دهیم، میزان مصرف و مهمتر از آن، راستی‌آزمایی مصرف آنها ملاک نیست. در گمرکات و مبادی ورودی کشور و حتی

سازمان ملی استاندارد کنترل دقیقی بر این موضوع وجود ندارد. از طرف دیگر نقطه اتصال مصرف‌کننده با تولید برق قسمت کنترهاست؛ در بسیاری از جاها کنترها هوشمند نیستند و ما نمی‌توانیم آن چیزی را که می‌فروشیم، درست اندازه‌گیری کنیم، به اندازه قطع و وصل کنیم و در نتیجه نمی‌توانیم پول را به اندازه کافی بگیریم.

دبیر سندیکای صنعت برق تاکید کرد: پس علاوه بر اینکه قیمت آن انرژی را که می‌فروشیم، واقعی نمی‌گیریم، و از طرف دیگر، میزان آن را هم دقیق نمی‌توانیم اندازه‌گیری کنیم و حتی اگر پول آن واقعی بود، نمی‌توانستیم پولش را به اندازه کافی بگیریم و از طرفی در بخش تولید هم معضلات خود را داریم.

مهدی مسائلی: تنها یکی از عوامل موثر بر صنعت برق، وزارت نیرو است. بانک مرکزی، وزارت اقتصاد و به ویژه مجلس هم در این موضوع دخیلند و در یک کلام، ریشه ناترازی فقدان مرکزیت تصمیم‌گیر و دخالت‌هایی است که معمولا قانونگذار در اجرا انجام می‌دهد و باعث می‌شود که نقشه کلان صنعت برق به هم بخورد و وقتی نقشه کلان به هم خورد، قاعدتا روی همین اقتصاد ناتراز هم اثر می‌گذارد

اما و اگرهای راهکار تجدیدپذیرها

مسائلی بیان کرد: قطعا این میزان کسری وجود دارد و کاری هم نمی‌توان کرد؛ ریشه اصلی آن بحث‌های اقتصادی است و وجود نداشتن نقطه کانونی برای تصمیم‌گیری و دخالت‌هایی که معمولا قانونگذار در اجرا انجام می‌دهد، باعث می‌شود که نقشه کلان صنعت برق به هم بخورد و وقتی نقشه کلان به هم خورد، قاعدتا روی همین اقتصاد ناتراز هم اثر می‌گذارد و اثر اینها به صورت مضاعف برمی‌گردد روی انرژی که تولید می‌شود.

او به راهکار تجدیدپذیرها اشاره کرد و گفت: راهکاری که اکنون ارائه می‌شود و مد شده، اینست که می‌گویند باید به سمت تجدیدپذیرها برویم؛ من هم می‌گویم درست است اما مقدارش مهم است.

این کارشناس درباره اما و اگرهای راهکار تجدیدپذیرها افزود: امروز اگر یک دلار هزینه برای تولید برق بکنید، به همان اندازه هم بایستی برای اینکه شبکه برق را توسعه دهید، هزینه کنید در غیر اینصورت قدرت محبوس شده خواهید داشت. یعنی تولید داریم اما راهی برای انتقال آن نیست. بنابراین اگر امروز بر بحث خورشیدی‌ها تاکید داریم، باید تعیین کنیم چقدر خورشیدی باید تولید شود تا دید آیا شبکه ایران می‌تواند جوابگو باشد؟ همچنین در موضوع توسعه نیروگاه‌های خورشیدی باید توجه داشت که برق خورشیدی خیلی گرانتر از برق معمولی است. تقریب مالی این را که باید انجام دهد؟ اگر هزینه‌های این توسعه تامین نشد، ما در ادامه برق خورشیدی را نخواهیم داشت زیرا اگر پول آن برنگردد، سرمایه‌گذار آن را قطع می‌کند.

تزریق یک ناترازی دیگر به صنعت برق

مسائلی در ادامه تصریح کرد: ریشه این ناترازی مربوط به الان نیست و مربوط به مجلس هفتم به اینطرف است و این حل نخواهد شد تا زمانی که تنها نقطه تصمیم‌گیری این صنعت وزارت نیرو شود و کس دیگری دخالت نکند.

او همچنین مطرح کرد: اینکه اگر قیمت این برق واقعی شود، همه‌ی ارکان جامعه باید آن را پرداخت کنند. امروز ۱۰۰ همت خود دولت به وزارت نیرو بدهکار است و پرداخت نمی‌کند. ۴۲ همت هم سایر صنایعی به این صنعت بدهکارند که حاکمیتی هستند. در نتیجه ۱۴۲ همت پول این صنعت برنگشته و از طرفی در دولت قبلی، نرخ انشعاب برق به استناد ماده ۴ قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق دیر ابلاغ شد. نکته‌ای که قابل توجه است اینست که نرخ انشعاب برق حدودا به طور متوسط حدود ۳ میلیون تومان بوده و در حالی اینطور بوده است که بهای آن حدود ۲۵ میلیون تومان تمام می‌شده است.

این فعال اقتصادی تاکید کرد که یعنی یک ناترازی اقتصادی هم به این شکل به صنعت تزریق شده که یک بخشی از آن ناشی از قانونگذار بوده و یک بخش هم مربوط به تاخیر مجری قانون برای ابلاغ. حتی امروز هم که این نرخ ابلاغ شده، نسبت به بهای تمام شده آن نصف است و پس باز ناترازی اقتصادی حل نمی‌شود.

در سال ۱۴۰۴، که به نظر می‌آید با گرمای زودرس مواجهیم، مشکلات ناترازی خواهیم داشت که این مشکلات هم آثار خود را در اقتصاد نشان می‌دهد و هم در حوزه اجتماعی زیرا مردم با قطعی برق آسایش ندارند و به نظر می‌آید این آثار کوتاه‌مدت هم نخواهد بود

تشدید میزان و آثار ناترازی برق در سال ۱۴۰۴

مسائلی در جمع‌بندی سخنان خود اظهار کرد: اگر همه اینها را جمع کنیم، تا سال‌های پیش‌رو این وضعیت ناترازی را باید تحمل کنیم و هیچ راهی برای فرار از آن نیست. چون یا قانون نداریم و نداشته‌ایم یا قانونگذار موانعی را ایجاد کرده است و یا مجری قانون دیر عمل کرده است و از طرفی آنچیزی را هم که به عنوان اقتصاد این برق است، برخی نهادها از جمله دولت، به موقع برنمی‌گردانند؛ یک سر این صنعت هم به سوخت و وزارت نفت بند است که آن‌ها هم هماهنگی لازم را ندارد و همه اینها دست به دست هم داده که در سال ۱۴۰۴، که به نظر می‌آید گرمای آن مقداری زودرس است، مشکلاتی را خواهیم داشت که این مشکلات بسیار می‌تواند روی جنبه اجتماعی مردم اثر نامطلوب داشته باشد.

او تصریح کرد: آسیب‌های ناترازی و مقدار خود ناترازی امسال بسیار بیشتر می‌شود، و شروع آن زودتر از سال‌های قبل است.

دبیر سندیکای صنعت برق یادآور شد: تلاش دولت قبل این بوده که بیشتر برق مردم را حفظ کند و برق صنایع را بدهد ولی اتفاقی که افتاد این بود که چون صنایع کمتر کار کردند، قاعدتا کسانی که سر سفره صنایع بودند، مشکلات کاری برایشان به وجود آمد و اقتصادها مقداری به هم ریخت و اثر آن به خانه‌های مردم برگشت. امسال می‌خواهند با یک کار ترکیبی هم از مردم کم کنند و هم از صنایع چون مقدار ناترازی بیشتر شده و قاعدتا این روش هم آثار نامطلوب خود را به جامی گذارد.

مسائلی در پایان خاطرنشان کرد: افزایش ناترازی هم آثار خود را در اقتصاد نشان می‌دهد و هم در حوزه اجتماعی زیرا مردم با قطعی برق آسایش ندارند و به نظر می‌آید این آثار کوتاه‌مدت هم نخواهد بود.

خبر اقتصادی

واکنش مثبت بازارها به خبر مذاکره ایران و آمریکا؛

دلار، طلا و سکه ریزش کرد؛ بورس سبزپوش شد

خبر آغاز مذاکرات ایران و آمریکا بازارهای مالی را تکان داد؛ قیمت دلار و انواع سکه نزولی شد، طلا سقوط کرد و شاخص بورس رشد چشمگیری داشت به گزارش فرارو، اگرچه نشانه‌هایی جدی درباره ترک پله‌های ۱۰۰ هزار تومانی وجود دارد و در بازار معاملات پشت‌خطی دلال‌ها قادر نیستند سیگنال‌های نزولی را مخفی نگه‌دارند، دلار همچنان شاخ و شانه می‌کشد و می‌خواهد با چنگ و دندان جایگاهش را حفظ کند. قیمت طلای ۱۸ عیار سه‌شنبه ۱۹ فروردین، در همان صبح علی‌الطلوع سقوطی سریع را تجربه کرد. آنهایی که مدام قیمت‌ها را زیر نظر دارند، گزارش می‌دهند قیمت طلا در چشم برهم‌زدنی، از پله هشت میلیون تا هفت میلیون و ۳۰۰ هزار تومان عقب‌نشینی کرد. بورس روز سه‌شنبه ۱۹ فروردین ۱۴۰۴، از شنیدن خبر مذاکره ایران و آمریکا ذوق‌زده شد و در یکی دو ساعت اول شروع معاملات ۲۲ هزار واحد رشد کرد و وقتی زنگ پایان به صدا درآمد، شاخص بورس ۵۹ هزار و ۲۴۲ واحد ترقی کرده بود. قیمت سکه طلا روز سه‌شنبه ۱۹ فروردین ۱۴۰۴ با جو مثبت سیاسی ناشی از اعلام خبر مذاکره ایران و آمریکا همراه شد. حاصل این اتفاق ریزش شش، هفت میلیون تومانی قیمت سکه امامی بود.

رئیس بانک مرکزی:

تثبیت نرخ ارز سیاست بانک مرکزی شده است

رئیس کل بانک مرکزی گفت: یکی از دلایل افزایش تورم در دی و بهمن پارسال، افزایش نرخ در سامانه نیما بود اما سیاست و برنامه کنونی بانک مرکزی تثبیت نرخ ارز در بازار ارز تجاری است تا برنامه‌های پولی این بانک نیز طبق اهداف پیش‌بینی شده در دستور کار قرار گیرد. به گزارش تسنیم، محمدرضا فرزین افزود: هدف بانک مرکزی در سال جاری، تثبیت نرخ ارز بازار تجاری در کانال مشخص و پیگیری اهداف سیاستگذاری شده در قبال کاهش نرخ تورم و نرخ رشد نقدینگی است.

یک کارشناس حوزه انرژی:

آینده صنعت نفت ایران در گرو نتیجه مذاکرات است

یک کارشناس حوزه انرژی گفت: ما اکنون به دلیل مشکلات در FATF و سوئیفت در دریافت پول‌های بلوکه شده دچار چالش هستیم بنابراین تا زمانی که تحریم ادامه داشته باشد اندک صادرات نفتی که با دور زدن تحریم‌ها انجام می‌شود نیز مشکلات ما را رفع نخواهد کرد. میرقاسم مومنی در گفت‌وگو با ایلنا، درباره آینده صنعت نفت ایران در صورت انجام و یا عدم مذاکرات اظهار داشت: تحریم‌ها یک مانع جدی جهت صادرات و تولید نفت و گاز کشور هستند، ما اکنون برای بهینه کردن وضعیت چاه‌های نفت نیاز به تکنولوژی و سرمایه‌گذاری خارجی داریم که اکنون این امکان را نداریم و مجبوریم کالاها و قطعات را از طریق دور زدن تحریم‌ها و یا کشورهایی خریداری کنیم که کیفیت لازم را ندارند.

رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس مطرح کرد:

انتقاد از منابع مالی هنگفت دستگاه‌های اجرایی در شرایط سخت

رئیس کمیسیون برنامه و بودجه از وجود منابع مالی بسیار در حساب دستگاه‌های اجرایی در شرایط سخت کشور انتقاد کرد. به گزارش تسنیم، غلامرضا تاجگردون، رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس، در توییتی نوشت: «در این شرایط سخت این همه پول در حساب‌های دستگاه‌های اجرایی چکار می‌کند. هزینه‌ای ۷۳ همت، عمرانی ۱۹۶ همت، دانشگاه‌ها ۳۲ همت، اختصاصی ۱۷ همت، عاملین ذی‌حساب‌ها ۱۰ همت، سازمان شهرداری‌ها ۱۹ همت.»

ماراتن حقوقی به نفع کروز پایان یافت:

مهر تایید دیوان عدالت اداری بر مجمع عمومی ایران خودرو و انتخابات آن

دیوان عدالت اداری، رای شورای رقابت علیه شرکت صنعتی کروز را باطل کرد و با این حکم، به قانونی بودن مجمع عمومی ایران خودرو مهر تایید زد. به گزارش ایلنا، بر اساس رای دیوان عدالت اداری، شورای رقابت نه تنها به موضوعاتی ورود کرده که در حیطه اختیارات این شورا نیست، بلکه در صدور حکم واقعیاتی چون عدم حضور کروز در هیات مدیره ایران خودرو را نادیده گرفته است. رای قطعی دیوان عدالت اداری، به معنای مهر تایید بر مجمع عمومی ایران خودرو، انتخابات و قانونی بودن مسئولیت و فعالیت هیات مدیره جدید این مجموعه است.

رئیس کارگروه طیور اتاق بازرگانی ایران اعلام کرد:

افت ۳۰ درصدی صادرات تخم‌مرغ به عراق

رئیس کارگروه طیور، آبزیان و زنبور عسل اتاق بازرگانی ایران گفت: در حالی که قیمت مصوب فروش هر کیلو تخم مرغ در مرغداری‌ها ۵۷ هزار و ۵۰۰ تومان در هر کیلو است به دلیل مازاد تولید و کاهش صادرات مرغداران تخم مرغ را هر کیلو ۲۷ هزار تا ۳۰ هزار تومان می‌فروشند. به گزارش ایلنا، حسین مهدی‌زاد در تشریح آخرین وضعیت بازارهای صادراتی توضیح داد: در افغانستان مصرف کاهش پیدا کرده و صادرات به عراق ۳۰ درصد کاهش داشته چون این کشور از سال گذشته اقدام به تولید این کالا کرده است.

گزارش

نجات صنعت خودرو در گرو جراحی عمیق سیاسی است:

رشد خزنده قیمت خودرو از ابتدای سال ۱۴۰۴

نجات صنعت خودرو نیازمند جراحی عمیق سیاسی است، نه اصلاحات مقطعی اقتصادی. سوال اساسی اینجاست: آیا ساختار حاکمیتی حاضر است هزینه‌های سنگین مقابله با مافیای خودرو را بپذیرد؟ پاسخ این سوال، نه در گزارش‌ها، که در میدان عمل سیاستمداران نهفته و آمارهای جدید نشان می‌دهد صنعت خودروی ایران در چرخه‌ای معیوب از کاهش تولید، افزایش بدهی‌ها و وابستگی به قطعات وارداتی گرفتار شده است. بدون اصلاحات ساختاری مانند شفاف‌سازی مالی، کاهش انحصار و جذب سرمایه خارجی، این روند نزولی ادامه خواهد یافت. این بحران نه تنها اشتغال هزاران کارگر را تهدید می‌کند، بلکه تأثیر مستقیمی بر قدرت خرید و رفاه عمومی جامعه خواهد داشت.

به گزارش اقتصاد ۲۴، روزهایی که شهروندان ایرانی احتمالا در گیر تعطیلات نوروز، سفر و شاید دید و بازدید نوروزی بودند و احتمالا تصور می‌کردند دستکم برای چند روزی قرار است بازارهای اصلی و سرمایه کشور در آرامش باشد، پیشروی عجیب قیمت دلار در ایران همراه با صعود قیمت طلای جهانی به معنای رشد تقریبا بیشتر قیمت کالاها و خدمات در ایران شد و در این میان بازار خودرو نیز از این غافله جا نماند. به این ترتیب اکنون می‌توان گفت که حالا هیچکدام از مدل‌های داخلی کمتر از نیم میلیارد فروخته نمی‌شوند و اکنون می‌توان گفت که از ابتدای سال ۱۴۰۴ کف قیمت خودرو صفر کیلومتر در بازار ایران به نیم میلیارد تومان رسیده و حالا هفت محصول داخلی در جمع ماشین‌های میلیاردی قرار دارند. اما بازار خودرو ایران چطور این مسیر را پیموده و واقعا در ادامه تا کجا این روند ادامه خواهد یافت؟

صنعت خودروی ایران، با شصت سال قدمت، امروز به نمادی از تناقضات اقتصادی-سیاسی و به آزمایشگاهی برای نظریه «اقتصاد رانتی» بدل شده است. افزایش ۲۰ تا ۲۳ درصدی قیمت خودرو در سال ۱۴۰۲، در برابر رشد ۱۰۰ درصدی نرخ ارز، نشان می‌دهد که قیمت‌گذاری نه بر اساس هزینه‌های واقعی، که بر مبنای معادلات سیاسی صورت می‌گیرد. دولت با اعمال سیاست‌های دوگانه، از یک سو با تبلیغ «حمایت از تولید ملی» مشروعیت می‌خرد و از سوی دیگر، با اجازه افزایش قیمت‌ها، جیب انحصارگران را پر می‌کند. این بازی سیاسی به بهای نابودی طبقه متوسط تمام شده است. بر اساس محاسبات بانک مرکزی، یک خانوار شهری در سال ۱۴۰۲ باید ۱۴۰ ماه تمام درآمد خود را برای خرید یک خودروی صندوق‌دار ذخیره کند، حال آنکه این رقم در سال ۱۳۹۵، ۴۸ ماه بود. این اعداد، گویای عمق فاجعه اجتماعی است.

مدیرعامل بنیاد ملی گندم‌کاران:

برداشت گندم در سایه نارضایتی کشاورزان آغاز شد

همزمان با آغاز برداشت محدود گندم، مدیرعامل بنیاد ملی گندم‌کاران نرخ ۲۰ هزار و ۵۰۰ تومانی خرید تضمینی را با توجه به جهش شدید هزینه‌های تولید، ناکافی و بدون صرفه اقتصادی خواند و خواستار افزایش آن به حداقل ۲۴ هزار تومان شد. علی‌قلی ایمانی در گفت‌وگو با تجارت‌نیوز، عنوان کرد: از آنجایی که در ابتدای فصل برداشت گندم محدود است، در حال حاضر فقط در برخی استان‌های جنوبی نظیر سیستان و بلوچستان و مناطق جنوبی استان هرمزگان برداشت گندم آغاز شده است. برداشت اصلی از ۲۵ فروردین ماه از مناطق جنوبی کشور آغاز می‌شود. او درباره نرخ خرید تضمینی گندم توضیح داد: قیمت ۲۰ هزار و ۵۰۰ تومان، نرخ مناسبی نیست. زمانی که این نرخ تعیین شد، بنیاد ملی گندم‌کاران نسبت به آن معترض بود. زیرا این نرخ پاسخگوی هزینه‌های تولید نیست و حتی برای کشاورز هم صرفه اقتصادی ندارد. مدیرعامل بنیاد ملی گندم‌کاران با اشاره به افزایش هزینه‌های تولید تصریح کرد: با توجه به افزایش نرخ ارز و رشد تورم سالانه، هزینه‌های تولید به شدت افزایش پیدا کرد. به طور مثال، کشاورز سال گذشته سم کشاورزی را با قیمت یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان به ازای هر لیتر خریداری می‌کرد، اما حالا قیمت هر لیتر از این سم به چهار میلیون و ۸۰۰ هزار تومان رسیده است. ایمانی ادامه داد: کود شیمیایی هم که با قیمت ۶۲۰ هزار تومان توسط شرکت خدمات حمایتی کشاورزی به فروش می‌رسید، در سال جاری یک میلیون و ۴۹۵ هزار تومان توسط همین شرکت عرضه می‌شود. هزینه تراکتور هم در سال ۱۴۰۳ دوبار افزایش داشت که قطعا امسال هم هزینه تراکتور افزایش می‌یابد. به دلیل افزایش قیمت تراکتور، هزینه ابزارهای کشاورزی و حتی دستمزدها هم افزایش پیدا می‌کند. از طرفی، دولت هم هزینه برق چاه‌های کشاورزی را تا سه برابر افزایش داده که این هم یک معضل جدی برای کشاورزان و گندم‌کاران است. به دلیل اینکه سوخت، کود شیمیایی و... به اندازه کافی در اختیار کشاورز قرار نمی‌گیرد، کشاورز مجبور است برای تهیه سوخت و محصولات مورد نیاز خود به بازار آزاد مراجعه کند که همین شرایط بر رشد هزینه‌های تولید نقش دارد.

میان

در بحبوحه حملات اسرائیل به سوریه، جولانی به ترکیه و امارات سفر می‌کند؛

رقص دیپلماتیک در میانه آتش

رامین پرتو

در تازه‌ترین تحول دیپلماتیک در صحنه پیچیده سوریه، وزارت خارجه این کشور از برنامه‌ریزی احمدالشرع (ابومحمد الجولانی) رهبر پیشین هیئت تحریرالشام و رئیس دولت موقت سوریه برای انجام دو سفر خارجی مهم خبر داده است. خبرگزاری رویترز در اینباره اعلام کرده که جولانی در آستانه اولین سفر رسمی خود به امارات متحده عربی قرار دارد و پس از آن، برای دومین بار از زمان تحولات اخیر و تغییر قدرت در سوریه، راهی ترکیه خواهد شد.

این تحرکات دیپلماتیک فشرده، که پس از سفرهای پیشین وی به اردن، عربستان سعودی و مصر (برای شرکت در نشست سران عرب) صورت می‌گیرد، در مقطع زمانی حساسی انجام شده و لایه‌های عمیقی از استراتژی بقا و کسب مشروعیت جولانی و همچنین رقابت‌های پنهان و آشکار قدرت‌های منطقه‌ای را آشکار می‌سازد.

سفر دوم به آنکارا: بازتنظیم روابط با حامی کلیدی؟

سفر مجدد جولانی به ترکیه، آن هم در فاصله زمانی نسبتاً کوتاه پس از اولین دیدار، نمی‌تواند تصادفی باشد. ترکیه سال‌ها به عنوان اصلی‌ترین حامی سیاسی و لجستیکی گروه‌های تروریستی در شمال سوریه (به ویژه هیئت تحریرالشام) عمل کرده است. منطقه ادلب، پایگاه اصلی هیئت تحریرالشام، عملاً تحت نفوذ و چتر امنیتی آنکارا قرار داشته و دارد. با این حال، تحولات اخیر و تلاش جولانی برای ارائه چهره‌ای میانه‌رو و برقراری ارتباط با دیگر بازیگران منطقه‌ای، ممکن است نگرانی‌هایی را در آنکارا برانگیخته باشد. بر این اساس سفر دوم وی به ترکیه می‌تواند با اهداف متعددی صورت گیرد. نخستین هدف می‌تواند هماهنگی امنیتی و سیاسی او با ترکیه باشد. تداوم حملات هوایی اسرائیل به خاک سوریه، از جمله بمباران اخیر فرودگاه‌های حماه و تی-۴ که در نزدیکی مناطق تحت نفوذ یا مورد علاقه ترکیه قرار دارند، ضرورت هماهنگی‌های امنیتی سطح بالا میان جولانی و مقامات آنکارا را ایجاب می‌کند.

دومین هدف می‌تواند بازتعریف خطوط قرمز باشد؛ چرا که آنکارا احتمالاً به دنبال آن است تا ضمن یادآوری تعهدات پیشین، خطوط قرمز خود را در قبال تحرکات دیپلماتیک جولانی و آینده سیاسی سوریه مجدداً برای وی ترسیم کند. در خصوص دلیل سوم هم می‌توان به مدیریت ادلب، اشاره کرد؛ به گونه‌ای که مسائل مربوط به مدیریت منطقه ادلب، کنترل مرزها، وضعیت آوارگان و آینده حضور نظامی ترکیه همچنان از موضوعات کلیدی میان دو طرف است. چهارمین هدف هم مقابله با نفوذ رقبای ترکیه خواهد بود. آنکارا ممکن است نگران افزایش نفوذ رقبای منطقه‌ای خود، به ویژه امارات و اسرائیل، در سوریه باشد و بخواهد از طریق این دیدار، جایگاه خود را به عنوان بازیگر اصلی در تعامل با جولانی تثبیت کند.

گشایش جبهه جدید دیپلماتیک با ابوظبی

سفر جولانی به امارات متحده عربی، به عنوان اولین دیدار رسمی، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. امارات در سال‌های اخیر رویکردی عمل‌گرایانه و متفاوت از دیگر کشورهای عربی حوزه خلیج فارس در قبال بحران سوریه اتخاذ کرده و حتی روابط دیپلماتیک خود با دولت بشار اسد را نیز تا حدی احیا کرده بود. حال، با تغییر معادلات قدرت، ابوظبی به دنبال ایفای نقش فعال‌تر در شکل‌دهی به آینده سوریه است. در این خصوص جولانی با سفر به امارات گامی مهم در راستای کسب شناسایی و مشروعیت منطقه‌ای و بین‌المللی برای دولت نوپای خود دست و پا می‌کند. به موازات این امر او متنوع‌سازی حامیان خود را در دستور کار قرار می‌دهد و سعی می‌کند کاهش وابستگی صرف به ترکیه و یافتن حامیان جدید، به ویژه از نظر مالی و سیاسی را در دستور کار قرار دهد. جذب سرمایه‌گذاری ابوظبی در دمشق، امید به دریافت کمک‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری برای بازسازی مناطق تحت کنترل دولت جولانی را افزایش خواهد داد که این گزینه هم برای او مهم است.

در مقابل این سفر برای امارات هم مهم است و افزایش نفوذ از طریق ایجاد یک کانال ارتباطی مستقیم با بازیگر کلیدی جدید در سوریه و افزایش رخنه در معادلات آینده این کشور را برای ابوظبی به همراه دارد. همچنین باید توجه شود که امارات همواره رقابتی پنهان با ترکیه و قطر در منطقه داشته و تلاش می‌کند از نفوذ آن‌ها در سوریه بکاهد. تثبیت جایگاه امارات به عنوان یک بازیگر مهم و تأثیرگذار در حل و فصل بحران‌های منطقه‌ای، دقیقاً موضوعی است که ابوظبی آن را در فکر دارد که البته ارزیابی و احتمالاً تلاش برای مدیریت گرایش‌های ایدئولوژیک هیئت تحریرالشام در بلندمدت (از حیث امنیتی) را هم باید بدان اضافه کرد.

نکته قابل تأمل در این میان، تداوم حملات هوایی اسرائیل به سوریه و عدم واکنش جدی یا حتی تهدیدآمیز از سوی دولت تحت رهبری جولانی است. این سکوت می‌تواند دلایل مختلفی داشته باشد؛ از جمله تمرکز بر تثبیت قدرت داخلی، عدم توانایی نظامی برای مقابله مؤثر، یا حتی یک تاکتیک حساب‌شده برای جلوگیری از گشودن جبهه‌ای جدید و پرهزینه در شرایط فعلی و شاید ارسال سیگنال‌های اطمینان‌بخش به برخی بازیگران منطقه‌ای و بین‌المللی که ایالات متحده در صدر آن است.

به هر ترتیب باید گفت که این دیدارها نشان‌دهنده تلاش جولانی برای پیمایش در میان منافع متضاد قدرت‌های منطقه‌ای، کسب مشروعیت بین‌المللی و تضمین بقای سیاسی خود در چشم‌انداز پرآشوب سوریه است. حال آنکه آنکارا به دنبال حفظ نفوذ سنتی خود است اما ابوظبی فرصتی برای ایفای نقشی جدید در این فضا می‌بیند!